

אליקים ירון:

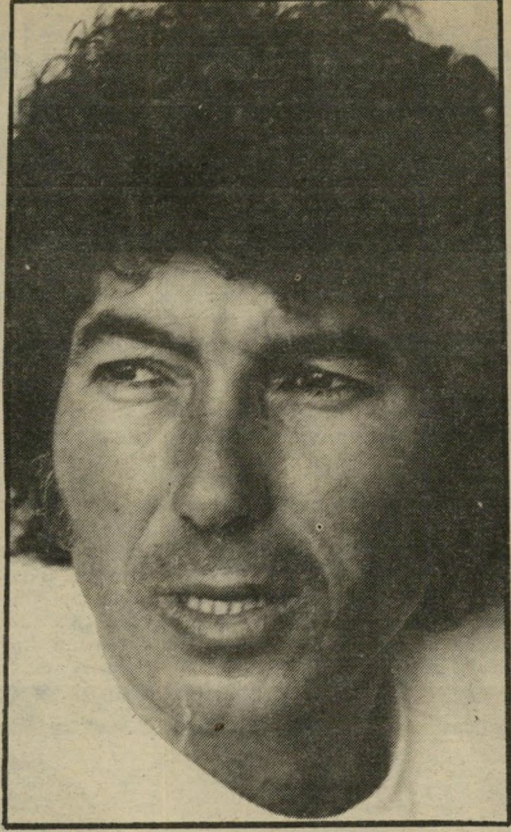
„למבקרים אין שיניים ללחום בתיאטרון!“

המילחמה הקרה הקיימת מאז ומעולם בין התיאטרון והמבקרים, עברה לאחרונה לעידן חדש - עידן האלימות המילולית. בדיון שהתקיים ב„צוותא“ כמה קבוצות שחקנים מהכסאות וירדה מהבימה כמחאה נגד המבקר אמיר אוריין. מבקרת הטלוויזיה שוש אביגיל נטלה חמש דקות מזמנה של התוכנית „שמונה וחצי“ כדי לתקוף את הביקורת על הביקורת, אך לשיא הגיע המאבק בין המבקר אליקים ירון והמנהל האמנותי של „הבימה“, דויד לוי, אשר החליפו ביניהם דברים חריפים מעל דפי העיתונות. פניתי אל ירון ושאלתי: אתם המבקרים מקבלים כרטיסי חינם מהתיאטראות. האם אין זה טבעי שהתיאטרן ראות מצפים מכם לעידוד?

עניין כרטיסי החינם נהוג בכל העולם, ואין סיבה שבישראל לא יהיה קיים. למבקר אין בעיה אישית עם כרטיסים. אם התיאטרון לא יתן כרטיס, המערכת תקנה כרטיס. האם טועם ייגות משלם בשביל היין שהוא טועם? זכנך זאת אתם משתפים פעולה עם התיאטרון. אתם באים להצגות בכורה במועד שבו נוח לתיאטרון להציג לפניכם. גם זה נהוג בכל העולם. לתיאטרון יש זכות שלא להציג לביקורת הצגות שאינן מוכנות. אולם בעולם, לפחות בלונדון, המבקר מוזמן להצגה העשירית, ושלא כמו בארץ, עד אז נמכרת ההצגה בחצי מחיר. בארץ מוכרים כרטיסים במחיר מלא ועל כך אני מתריע. כי יש בכך לדעתי משום הונאת הציבור. יש פה משהו לא הוגן מצד התיאטרון.

ישנה נקודה נוספת: קיים הסכם ג'נטלמני בין התיאטרון והמבקרים, שהם מוזמנים אחרי מיספר מסויים של הצגות. אולם התיאטרון מרשה לעצמו למתוח את החבל. כאשר הוא רוצה להפוך הצגה לשלאגר ולא רוצה שהמבקר ירים יפריעו לו, הוא לא מוזמן מבקרים. כאשר ההצגה היא בעלת מורכבות אמנותית שלא מבטיחה את הצלחתה בקרב הקהל, התיאטרון ממהר להזמין מבקרים. כאשר הציגו את טרוילוס וקרוטידה הועזקו המבקרים לתיאטרון בטלפון, ואילו לכתובה הזמנו רק אחרי כחודש. מצער מאוד שלתא המבקרים אין שיניים להילחם בתופעה זו.

מה גרם לדעתך לפיצוץ בין התיאטראות למבקרים? צירוף מיקרי של כמה הצגות לא טובות, העובדה שכולם בעצם ירדו על שלוותה, שרצו בהבימה. זה הכעים מאוד את התיאטראות. ומה גרם לרגיעה היחסית במילחמה? אותה סיבה. אך במהופך. העובדה ששתי הצגות - ינו והטוטס מבארשבע ונפש יהודי של תיאטרון חיפה קיבלו ביקורת טובה. התיאטרון פשוט זועם כאשר הוא מבקר לא טוב, אך התיאטרון הוא גם הראשון המצטט את הביקורת.

אבי פרחן:

„שילוו לי אוהלים מעין אל-חילוה!“

אחד מגיבורי הפינוי של ימית היה אבי פרחן. אתה יכול להסכים או לא להסכים עם האיש, אך דבר אחד הוא מעבר לכל ויכוח: פרחן, שגידל מאז הפינוי זקן, הוא איש בעל עקרונות. למרות המחיר הכבד (כמה מיליוני שקלים) הוא נשאר נאמן לעקרונותיו ולא קיבל פיצויים תמורת פינוי מימית. פגשתי את פרחן בערב ראיונות שערכה אגודת הסטודנטים הימית של אוניברסיטת בן-גוריון בבאר שבע. האזנתי לדבריו, שאותם שמעתי פעמים רבות בעבר, והחלטתי שוב: האיש פשוט אינו מציאותי. שאלתי את פרחן: מה אתה עושה בעת? אני עושה הכל על מנת להקים ישוב חדש. היכן אתה מתגורר בינתיים? אני מתגורר בבית ההורים שלי בנווה-השרת בתל-אביב, יחד עם לורה הילדים.

מדוע אינך מתיישב, כמו כולם, בפיתחת שלום? פיתחת שלום את קוראת לזה? הפיתחה הזו היא בדיוק כמו השלום. אני לא מאמין בה. חוץ מזה, אני לא מוכן להתגורר ליד בית-הקברות שהקימו לימית בפיתחה. ראית שם את כל שרידי המיבנים שהיו פעם ישובי הפיתחה? איך אפשר לחיות ליד הוויכוחות האלה? היכן אתה מתכוון להתיישב? ביחד עם עוד חברים, על גבול רצועת עזה. ממש על הגבול. הצרה היא שדווחים אותנו בלך ושוב. את בעיית הפליטים בלבנון הם רוצים להסדיר, בונים להם אוהלים, אבל אנחנו - הפליטים של עם ישראל - מנוודים. איש לא דואג לנו. למרות החורף הקשה, אנחנו מתכוונים להתיישב עם הילדים והמישפחות אפילו באהלים.

מאיפה תיקח אוהלים? שילוו לי מעין-אל-חילוה. תאמיני לי, אני אקח בשימחה.

מיכאל קליינר:

„אני אוהב נשים פחות משולמית אלוני?“

יצא לי לשוחח באופן פרטי עם חברי-הכנסת מיכאל קליינר. לא חשוב מה הן דעותיו ועמדותיו הפוליטיות. חשוב במיקרה הזה שהוא נבר בן 35, שנולד בעידן המתורונות. הייתי בטוחה שלמרות שיש בינינו חילוקי דעות קשים בנושאים רבים, נסכים לפחות על דבר אחד: עניין ההפלות. אבל לא. מסתבר שמי שחושב שאין ארץ-ישראל בלי המילה „שלמה“, חושב גם שאסור לבצע הפלות.

ח'יב קליינר, מדוע אתה מתנגד להפלות? כי יש בזה משום הכחדת חיים. ביצית מופרית היא יצור חי. ראית כיום השישי את כתבת הטלוויזיה על הפלות והריונות של נערות צעירות? ראיתי בחלקה. אבל את זה נשאר להדה בושס. אתה מאמין שילדות קטנות צריכות לייצר תינוקות למען המולדת או למען אדה שאינן יבדות ללדת?

אני מקבל באופן עקרוני שיהיו כמה שיותר ילדים במדינת ישראל, אך לא במחיר של הרס בחורה צעירה. אם אנודתישראל טוענת שהבעיה היא לאומית, אני מסכים איתה. אך שיבואו פסיכולוגים דתיים ויוכיחו לי שאכן לא נגרם נזק לילדה בת 16 היולדת ילד. אך רק במיקרים קיצוניים כאלה יש לדעתי לאשר הפלה. לסתם אשה, שלא מתחשק לה ללדת, אסור לבצע הפלה. האם אינך סבור כי זכותה של האשה להחליט אם ללדת או לא ללדת? זכותה של אשה לעשות בגוף שלה מה שהיא רוצה. חוץ מאשר להתאבד. אולם ברגע שיש בגופה יצירה משותפת היא לא יכולה להחליט לבד. העובר שייך לה רק בחמישים אחוזים.

אם אמנם לגבר יש חמישים אחוז בעובר והם קשורים אליו, כיצד אתה מסביר את העובדה שגברים רבים מתנערים מאחריות להריון של נשים מיקריות בחייהם? יש גם הרבה גברים שלא מתנערים מאחריות. אולם בעיקרון, אחריותה של אשה לעניין גדולה יותר, כי האשה היא האכסניה של העובר במשך תשעה חודשים. אתה מתכוון להגיד שאם אשה נכנסת להריון זה באשמתה?

באופן טבעי כן, מכיוון שהיא בסופו של דבר נושאת בתוצאתה. היכן אם כן חמישים האחוזים של הגבר? אמרתי לך שגברים רבים נושאים בתוצאות של היצירה המשותפת. אולם אם אשה לא רוצה להיכנס להריון היא צריכה לדאוג לכך מראש. עד עכשיו השמאל לא אהב אותך, כעת אני חוששת שגם התנועה הפמיניסטית לא תשתגע אחריך. למה? אני אוהב נשים פחות משולמית אלוני?